

Tour de Fleece 2026 – Etapa 15

Champagnole → Plateau de Solaison (183,9 km)

Drsná nedělní zkouška a setkání s alpskou legendou v lyžařských brýlích

Etapa v kostce

Patnáctá etapa nás zavádí do jednoho z nejzajímavějších horských koutů Francie. Peloton odstartuje v městečku **Champagnole**, kterému se často říká „brána do Jury“, a vydá se směrem na jihovýchod.

Krajina se během dne výrazně promění – klidné lesy and vápencové plošiny pohoří Jura postupně vystřídají strmější hřebeny a horské pastviny severních Alp. Cíl čeká závodníky ve výšce přibližně 1500 metrů na **Plateau de Solaison**, horské plošině v masivu Bornes v oblasti Haute-Savoie (Horní Savojsko).

Pro cyklisty je tato etapa skutečnou zkouškou vytrvalosti. Závěrečné stoupání na Solaison patří mezi nejnáročnější alpské výjezdy a bude dnem, kdy se ukáže skutečná síla vrchařů. Pro nás, přadleny, je tato etapa symbolem odolnosti, tradice a života v horách. Vydáme se po stopách pastevců, kteří po generace hospodařili na alpských loukách, a představíme si ovci, která je s tímto krajem neodmyslitelně spojená.

Krajina a historie

Hlavním tématem dnešní etapy je **tradiční horské hospodaření a život na vysokohorských pastvinách**, kterým se ve Francii říká *alpages*.

V oblasti Jury a severních Alp se po staletí praktikovala transhumance – sezónní přesun zvířat mezi údolím a horskými pastvinami. Na jaře, když roztál sníh, vyrážela stáda vzhůru do hor, kde využívala bohatou travu plnou aromatických horských bylin. Na podzim se zase vracela zpět do údolí.

Život na salaších nebyl jednoduchý. Pastevci museli zvládat proměnlivé počasí, dlouhou izolaci a každodenní tvrdou práci. Kromě péče o zvířata se zde po generace rozvíjelo i zpracování mléka a výroba tradičních savojských sýrů. Vlna horských ovcí byla důležitou součástí tohoto způsobu života. Poskytovala odolný materiál pro oděvy, příkrývky a domácí textilie, které musely obstát v chladném, vlhkém a větrném horském prostředí.

Právě v těchto podmínkách se formovalo plemeno, jehož vlastnosti odpovídají životu v Alpách – skromné, odolné a dokonale přizpůsobené náročnému prostředí strmých svahů.

Hlavní plemeno etapy: Thônes et Marthod

Tato ovce je jedním z nejvýraznějších symbolů tradičního ovčáctví v Savojsku.

Plemeno vzniklo v 19. století spojením dvou místních populací – ovcí z oblasti Thônes v Haute-Savoie a ovcí z okolí Marthod v sousedním Savojsku. Díky dlouhodobému výběru vzniklo zvíře dokonale přizpůsobené horskému hospodaření. Thônes et Marthod je odolná, nenáročná ovce schopná využívat i ty nejstrmější a nejchudší horské pastviny. Její síla nespočívá v extrémní

jemnosti vlny, ale v odolnosti a schopnosti přežít v podmínkách, kde by citlivější plemena neobstála.

Na první pohled si ji snadno zapamatujete. Její tělo pokrývá bílá vlna, zatímco kolem očí, na uších a na končetinách má výrazné černé znaky. Právě ty jí dávají nezaměnitelný vzhled – jako by si před výstupem do hor nasadila své vlastní „lyžařské brýle“.

Dalším typickým znakem jsou rohy. Na rozdíl od mnoha jiných plemen je mají nejen berani, ale také ovce. Výrazné spirálovité rohy patří k charakteristickému vzhledu tohoto alpského plemene.

Informační karta plemene

- **Domovina:** Haute-Savoie a Savoie (Francouzské Alpy)
- **Typ plemene:** Tříužitkové plemeno (mléko pro sýry Tomme de Savoie, maso, vlna)
- **Jemnost:** Přibližně 35–38 µm
- **Náročnost předení:** Střední (díky dlouhému vlasu se přede stabilně, ale vyžaduje trpělivost při tahu)
- **Nejlepší využití:** Svrchní hřejivé svetry, robustní vesty, odolné ponožky, deky, bytový textil a tkané sedáky

- Thônes et Marthod s typickými černými znaky. Zdroj: Serge Maurel / Getty Images

Rouno

Rouno Thônes et Marthod v sobě nese drsný charakter horského plemene – není jemné, ale je mimořádně pevné, pružné a má krásný přirozený voskový lesk.

- **Jemnost:** Pohybuje se přibližně kolem **35–38 mikronů**. Je to poctivá, hrubá vlna s charakterem, určená spíše pro odolné výrobky než pro nejjemnější oblečení přímo na pokožku.
- **Staple (délka vlákna):** Dosahuje úctyhodných **15–20 cm**. Tato výjimečná délka vláken zajišťuje neobyčejnou soudržnost při předení a pevnost výsledné nitě.
- **Barva:** Převážně čistě bílá až krémová. Černé znaky se objevují především na hlavě, uších a končetinách.
- **Krimp (obloučkování):** Mírné, široké a nepravidelné obloučkování dodává rounu vzdušnost.
- **Výtěžnost:** Pohybuje se kolem 55–60 %, rouno obsahuje dostatek lanolinu, který ovce chránil před promáčením.

Předení

Při práci na kolovrátku vás tato vlna okamžitě naučí zpomalit a vnímat její charakter.

Díky velké délce vláken se přede stabilně a nit se netrhá. Výborně se hodí pro woolen nebo semi-woolen zpracování, které zachová její objem, pružnost a hřejivost. Při worsted předení z česance zase vynikne pevnost vlákna, přirozený lesk a hladší povrch výsledné příze.

Výsledkem je příze s výraznou strukturou, která má sílu a osobitost. Není to materiál, který se snaží napodobit hedvábí nebo superjemné merino – její krása spočívá právě v přirozeném, nekompromisním horském charakteru.

Využití

Tradičně se vlna Thônes et Marthod využívala pro těžké, nepromokavé alpské deky a teplé svrchní kabáty pro pastýře.

Dnes je zajímavá zejména pro:

- teplé svrchní svetry a vesty,
- pevné a odolné ponožky na doma,
- hřejivé deky,
- tkané bytové doplňky a robustní sedáky,
- plstěné výrobky.

Je to vlna pro projekty, které mají stárnout krásně, odolat opotřebení a sloužit mnoho let.

Přadlenin pohled

Pokud vaše ruce hýčká hlavně jemné merino nebo alpaka, Thônes et Marthod bude úplně jiný zážitek – jako čistý horský vzduch po pobytu v přetopené místnosti.

Nebude působit jemně na holé pokožce, kousala by. Místo toho ale nabídne něco mnohem vzácnějšího – obrovskou pevnost, pružnost a pocit opravdového, živelného přírodního materiálu. Při předení ucítíte, že vlákno má vlastní hlavu a charakter. Není dokonale uhlazené, ale žije pod

rukama. Připomíná krajinu, ze které pochází – horské louky, vítr narážející do vápencových skal a dlouhé zimy. Je to vlna, která nepotřebuje být nejjemnější na světě. Její krása spočívá v její nezdolnosti.

Přehled rouna

Plemeno	Jemnost	Staple	Charakter	Využití
Thônes et Marthod	35–38 μm	15–20 cm	pevné, dlouhé, lesklé a velmi odolné	svrchní svetry, domácí ponožky, deky, tkaní

Zajímavost etapy

Zvonce – hlas a mapa alpských pastvin

Pokud někdy v létě navštívíte horské pastviny Haute-Savoie, pravděpodobně vás ohluší koncert stovek zvonů různých velikostí (tzv. *sonnailles*). Tyto zvony nejsou pro ozdobu. Každý zvon má specifický tón podle své velikosti a pastevec dokáže i v té nejhustší alpské mlze sluchem přesně určit, kde se která část stáda nachází a zda se ovce klidně pasou, nebo utíkají v panice před vlkem. Pro tyto horské ovce je těžký zvon na koženém obojku celoživotním průvodcem a pro pastevece tou nejdůležitější mapou.

Shrnutí

Patnáctá etapa nás zavedla do světa, kde se život stále řídí neúprosným rytmem přírody. Od lesů Jury až po strmé pastviny Haute-Savoie jsme sledovali příběh plemene Thônes et Marthod – ovce, která není symbolem luxusní jemnosti, ale síly, vytrvalosti a hlubokého spojení s krajinou. Její vlna nám připomíná, že krása textilního řemesla nespočívá jen v hebkosti. Někdy se skrývá v charakteru, pevnosti a příběhu, který každé vlákno nese.

Divoká krása horských vrcholů vetkaná do každého jednoho vlákna.